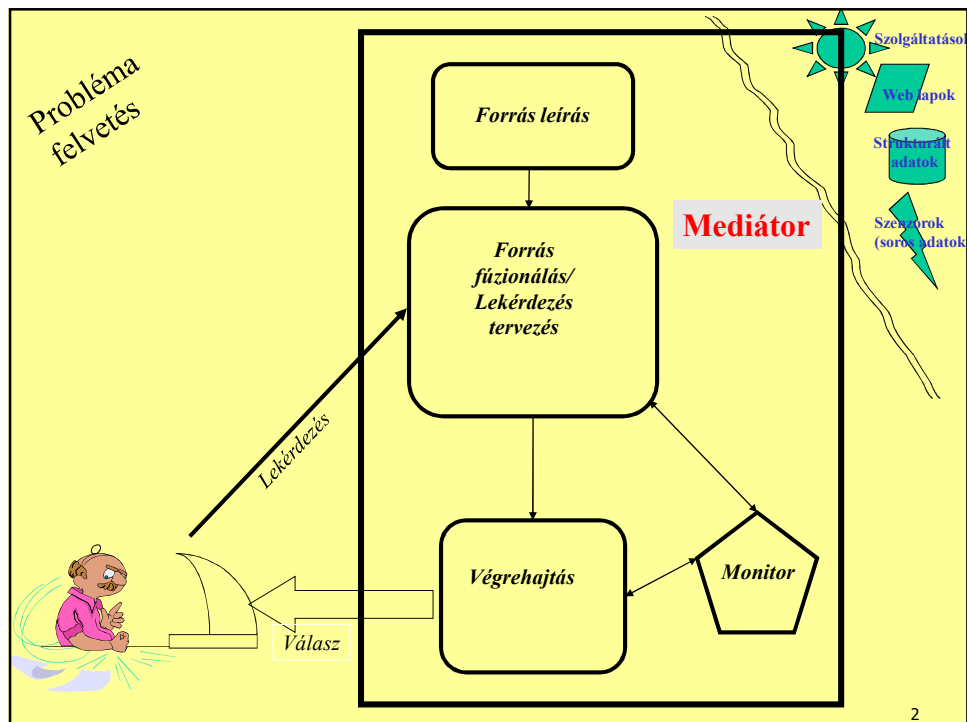
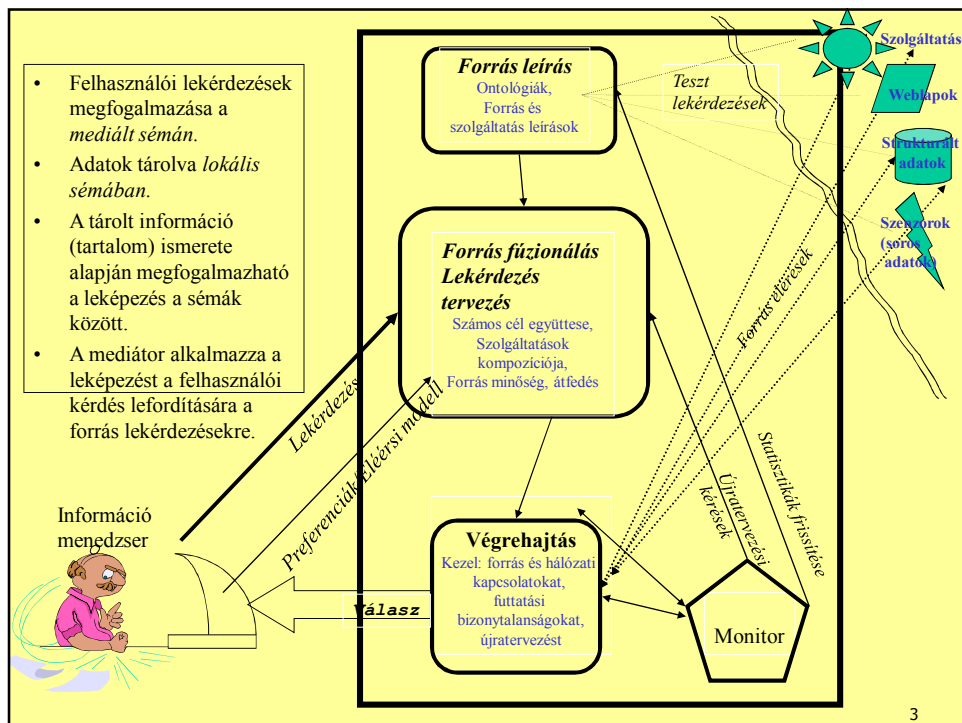

Információ integráció (Szemantikus Web megközelítés a másik irányból)

1

2

Miért van szükségünk ilyesmire? (Alkalmazások)

- **WWW:**
 - Összehasonlítás alapú vásárlás
 - Portál építések több adatforrás felhasználásával
 - B2B, elektronikus piacterek
- **Tudomány és kultúra:**
 - Genetika: gén információk integrálása
 - Asztrofizika: égi jelenségek gyűjtése.
 - Kultúra: kulturális információs adatbázisok egységes elérése országhatárokon túl
- **Vállalati adatintegráció**
 - Egy átlagos KKV 49 adatbázist alkalmaz és IT költségvetésének 30%-át az adatintegrációra költi (US)

Csak szöveg volna a weben?

- A web jelentős része valójában strukturált...
 - A legtöbb web szerver mögött adatbázisok állnak
 - Dinamikusan konvertálják az adatokat olvasható nyelvi formára
 - <India, New Delhi> => The capital of India is New Delhi.
 - Ha vissza tudnánk konvertálni lenne strukturált adatunk!
 - » (ki)csomagolók, csomagolók tanulása, stb...
 - Dinamikus lapokat is fel tudunk deríteni...
- Félig-strukturált web (kialakulóban)
 - Legtöbb lap részben strukturált (pl. XML)
 - XML a szabvány a szintaktikára, ismert problémák az értelmezéssel
- Szolgáltatások
 - Utazási szolgáltatások, vásárlások támogatása
- Érzékelők
 - Tőzsdei árfolyamok, hőmérsékletek, jegyárak...

5

Miért nem elég:

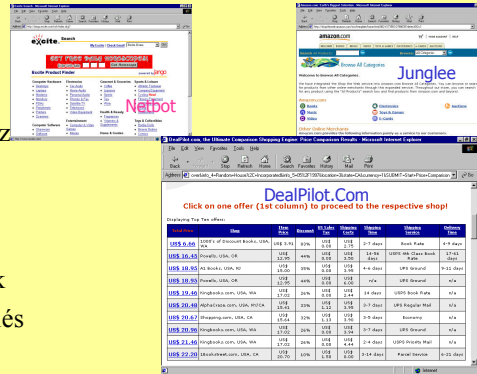

- Keresőgépek szöveg alapú keresést végeznek
 - Jól működik egyedi dokumentumokon
 - Nem tudnak integrálni több dokumentumból származó információkat
 - Nem képesek hatékony általánosításra
 - Nem tudnak dokumentumokat és adatbázisokat összekapcsolni
- Az információ integráció célja strukturált és félig-strukturált információforrások együttes kezelése

6

Összehasonlítás alapú vásárlás?

- Hasonló
- De:
 - Szélesebb fókusz
 - Szélesebb spektruma az adatbázisoknak
 - Szolgáltatások
 - Új kihívás
 - “adattár” nem működik
 - Kézi forrásleírás, kezelés korlátai

7

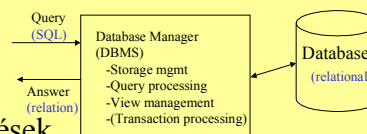
Szkeptikusoknak

Miért nem csak

adatbázisok

elosztott adatbázisok

- **Közös séma hiánya**
 - Források heterogén sémákkal (és fogalmakkal, ontológiákkal) rendelkeznek
 - Félig-strukturált források
- **Régi források**
 - Nem relációs sémák
 - Eltérő elérési módok
- **Független források**
 - Nincs közös adminisztráció
 - Nem kezelt forrás tartalmi átfedések
- **Nehezen előrejelezhető viselkedés**
 - Lekérdezés végrehajtás bonyolult
- **Általában csak olvashatóak**
 - Ez lehet szerencsés is
 - Bár terjednek a tranzakció kezelési megoldások a weben

8

Hol az MI szerepe

Forrás leírások

- Minden meta-adat információt tartalmaz
 - Forrás tartalom logikai leírása (könyvek, új autók).
 - Forrás képességek (pl. SQL lekérdezés feltehető)
 - Forrás teljesség (*minden* könyvet tartalmaz).
 - Fizikai jellemzők (forrás, hálózat).
 - Statisztikák az adatokról Source reliability
 - Tükör források
 - Frissítési frekvencia.

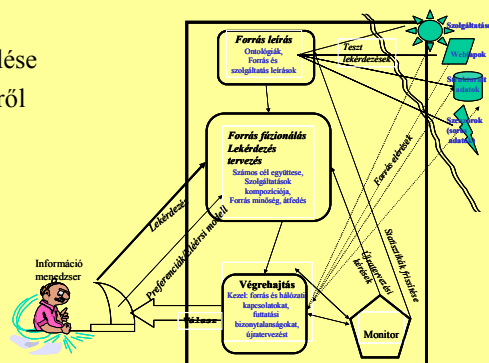
Forrás elérések

- Hogyan kapunk n-eseket
 - Számos forrás strukturálatlan adatokat ad
 - Néhány inherensen strukturálatlan, mások természetes nyelvi köntösben vannak
 - Vissza kell csomagolni az adatokat
 - Wrapper építés/információ kinyerés
 - Kézi munka/fél-automatikus

11

Forrás fúzió/ lekérdezés tervezés

- Feldolgozza a felhasználói lekérdezést és előállítja a végrehajtási tervet
 - Költség és hatékonyság közti optimalizáció
 - Forrás elérési korlátok kezelése
 - Információ a forrásminőségről

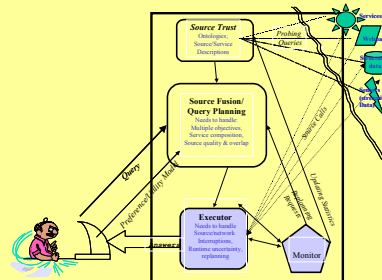

12

Monitoring/ Végrehajtás

- Lekérdezési terv alapján elvégzi a feladatot a forrásokon

- Forrás késleltetések kezelése
- Hálózati, tranzien kimaradások
- Forrás elérési korlátok
- Szükséges lehet újratervezések elvégzése

13

Méretek figyelembe vétele

- Hány forrást kell elérni?
- Mennyire autonómok ezek?
- Van ismeretünk a forrásokról?
- Strukturáltak az adatok?
- Csak lekérdezés lehetséges vagy módosítás is?
- Követelmények: pontosság, teljesség, teljesítmény, inkonzisztenciák kezelése
- Zárt vagy nyílt világ feltételezés?

14

Deduktív adatbázisok

- Relációkat predikátumokkal írjuk le.
- Relációk közti relációkat datalog szabályokkal írjuk le
 - (Horn klózek, függvéyszimbólumok nélkül)
 - Lekérdezések megfelelnek egy datalog programnak

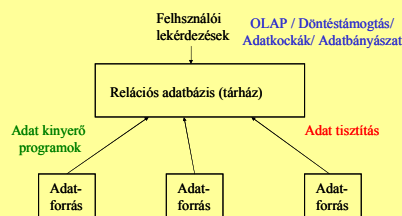
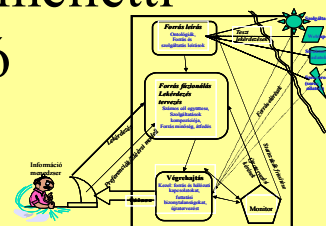
$\text{Emprelated}(\text{Name}, \text{Dname}) :- \text{Empdep}(\text{Name}, \text{Dname})$

$\text{Emprelated}(\text{Name}, \text{Dname}) :- \text{Empdep}(\text{Name}, \text{D1}), \text{Emprelated}(\text{D1}, \text{Dname})$

15

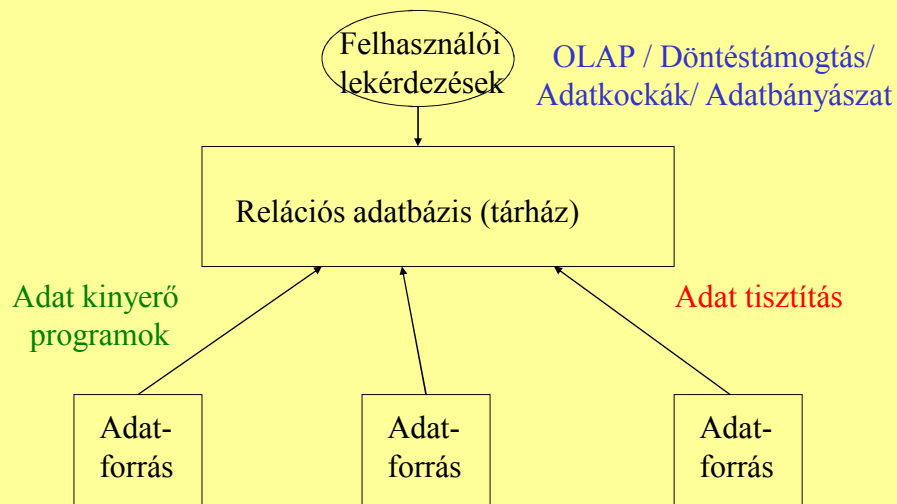
Kis forrás szám melletti integráció

- **Általában ad-hoc programozás:** speciális eset megvalósítása minden esetre, sok konzultáció.
- **Adattárházak:** minden adat periódikus feltöltése az adattárházba.
 - 6-18 hónap bevezetési idő
 - Operációs és döntéstámogatási RDBMS elválasztás. (nem csak adatintegrációra megoldás).
 - Teljesítmény jó,
 - adat lehet, hogy nem friss;
 - Rendszeres adattisztítás szükséges.

16

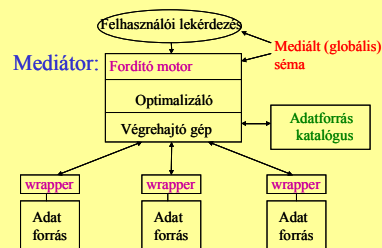
Integrátor séma

17

Virtuális integrációs séma

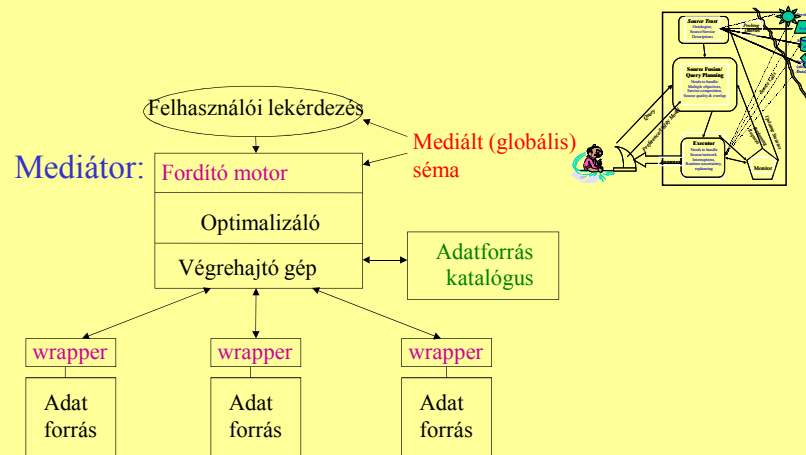
- Adatok a forrásokban maradnak
- Lekérdezés végrehajtásakor:
 - Releváns források meghatározása
 - Lekérdezés szétválasztása forrásokra vonatkozó lekérdezésekre.
 - Válaszok begyűjtése a forrásokból, és megfelelő kombinálása a válasz előállításához.
- Friss adatok
- A megoldás skálázható

Garlic [IBM], Hermes[UMD];Tsimmis, InfoMaster[Stanford]; DISCO[INRIA]; Information Manifold [AT&T]; SIMS/Ariadne[USC];Emerac/Havas[ASU]

18

Virtuális integrátor architektúra

Források: relációs adatbázisok, weblapok, szövegek.

19

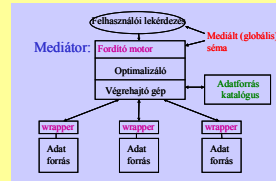
Projektek

- Garlic (IBM),
- Information Manifold (AT&T)
- Tsimmis, InfoMaster (Stanford)
- The Internet Softbot/Razor/Tukwila (UW)
- Hermes (Maryland)
- DISCO (INRIA, France)
- SIMS/Ariadne (USC/ISI)
- Emerac/Havasu (ASU)
- BibFinder (ASU)

20

Forrás-mediátor relációs sémával szembeni elvárások

- **Kifejező erő:** hasonló adattartalommal rendelkező források megkülönböztetése, irreleváns források felismerése.
- **Egyszerű bővíthetőség:** tegyük könnyűvé források hozzáadását.
- **Fordítás/átalakítás:** felhasználói lekérdezés lefordítása forrásokon értelmezett lekérdezésekre hatékonyan és eredményesen.
- **Veszteségmentesség:** minden lehetséges adatelérés biztosítása

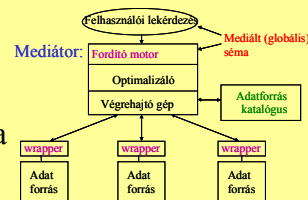
Lekérdezés átalakítás

- **Adott:**
 - Egy Q lekérdezés a mediátor sémára vonatkozóan
 - Adat források leírása
- **Létrehozandó:**
 - Egy Q' lekérdezés az adat forrásokra vonatkozóan, amely:
 - Q' csak helyes válaszokat ad a Q lekérdezéshez és
 - Q' minden lehetséges választ megtalál Q-hoz az elérhető forrásokból.

21

Fordítási/átfogalmazási probléma

- **Adott:**
 - Egy Q lekérdezés a mediátor sémára vonatkozóan
 - Adat források leírása
- **Létrehozandó:**
 - Egy Q' lekérdezés az adat forrásokra vonatkozóan, amely:
 - Q' csak helyes válaszokat ad a Q lekérdezéshez és
 - Q' minden lehetséges választ megtalál Q-hoz az elérhető forrásokból.

22

Forrás és felhasználói sémák reláció leírásának megközelítései

- **Globális mediált sémák (Global-as-view, GAV):** a mediált séma kifejezése a forrásokra vonatkozó nézetek relációjaként
- **Lokális mediált sémák (Local-as-view, LAV):** forrás relációk kifejezése a mediált sémakon értelmezett relációkkal.
- Módszerek kombinációja...?

“Nézet” frissítés

```
CREATE VIEW Seattle-view AS
```

```
SELECT buyer, seller, product, store  
FROM Person, Purchase  
WHERE Person.city = "Seattle" AND  
Person.name = Purchase.buyer
```

A nézet felhasználása:

```
SELECT name, store  
FROM Seattle-view, Product  
WHERE Seattle-view.product = Product.name AND  
Product.category = "shoes"
```

Hasonlítsuk össze őket egy film adatbázis lekérdezésénél

23

Mintapélda

- Egy mediátor egy film adatbázishoz
 - Információk szolgáltatása filmekről, illetve mozi programról

24

Globális mediált nézet GAV (Global-As-View)

Mediált/felhasználói séma:

Filmek(cím, rendező, év, típus),
Műsor(mozi, cím, idő).

Mediált séma kifejezése
a forrásokra vonatkozó
nézetek relációjaként.

Create View Filmek AS

```
select * from S1    [S1(cím, rendező, év, típus)]
union
select * from S2    [S2(cím, rendező, év, típus)]
union               [S3(cím,rendező),
S4(cím,év,típus)]
select S3.cím, S3.rendező, S4.év, S4.típus
from S3, S4
where S3.cím=S4.cím
```

25

GAV

Mediált/felhasználói séma:

Filmek(cím, rendező, év, típus),
Műsor(mozi, cím, idő).

Mediált séma kifejezése
a forrásokra vonatkozó
nézetek relációjaként.

Create View Filmek AS

```
select * from S1    [S1(cím, rendező, év, típus)]
union
select * from S2    [S2(cím, rendező, év, típus)]
union               [S3(cím,rendező), S4(cím,év,típus)]
select S3.cím, S3.rendező, S4.év, S4.típus
from S3, S4
where S3.cím=S4.cím
```

A mediátor séma relációk virtuális
nézetek a forrásrelációkon.

26

GAV: példa 2.

Mediált/felhasználói séma:

Filmek(cím, rendező, év, típus),

Műsor(mozi, cím, idő).

Mediált séma kifejezése
a forrásokra vonatkozó
nézetek relációjaként.

Create View Filmek AS

select * from S1 [S1(cím,rendező,év)]

select cím, rendező, év, NULL

Null értékek

from S1

union [S2(cím, rendező,típus)]

select cím, rendező, NULL, típus

from S2

27

GAV: példa 2.

Mediált/felhasználói séma:

Filmek(cím, rendező, év, típus),

Műsor(mozi, cím, idő).

Mediált séma kifejezése
a forrásokra vonatkozó
nézetek relációjaként.

Forrás S4: S4(mozi, típus)

Create View Filmek AS

select NULL, NULL, NULL, típus

from S4

Create View Műsor AS

select mozi, NULL, NULL

from S4.

“Veszteséges medáció”

*De mit lehetne tenni, ha minket a vígjátékokat játszó
mozik érdekelnének?*

28

LAV: példa 1

Mediált/felhasználói séma:

Filmek(cím, rendező, év, típus),
Műsor(mozi, cím, idő).

Forrás séma kifejezése
a mediált nézeteken
értelmezett relációkként.

Create Source S1 AS

select * from Filmek

S1(cím, rendező, év, típus)

Create Source S3 AS

select cím, rendező from Filmek

S3(cím, rendező)

Create Source S5 AS

select cím, rendező, év

from Filmek

where év > 1960 AND típus="vígjáték"

S5(cím, rendező, év), év > 1960

A források "materializált nézetek"
a mediált sémák felett.

29

LAV: példa 1

Mediált/felhasználói séma:

Filmek(cím, rendező, év, típus),
Műsor(mozi, cím, idő).

Forrás séma kifejezése
a mediált nézeteken
értelmezett relációkként.

Create Source S4 AS

select mozi, típus

from Filmek m, Műsor s

where m.cím=s.cím

S4(Mozi, Típus)

*Van remény a vígjátékokat játszó mozik
felderítésére!*

30

GAV vs. LAV

Mediált séma:

Filmek(**cím**, rendező, év,
típus),

Műsor(**mozi**, **cím**, **idő**).

Forrás S4: S4(mozi, típus)

Create View Filmek AS

```
select NULL, NULL, NULL, típus
from S4
```

Create View Műsor AS

```
select mozi, NULL, NULL
from S4.
```

*De mit lehetne tenni, ha minket a vígjátékokat játszó
mozik érdekelnének?*

Create Source S4 AS

```
select mozi, típus
from Filmek m, Műsor s
where m.cím=s.cím
```

Veszteséges mediáció

31

GAV

vs.

LAV

- Nem moduláris
 - Források hozzáadása módosítja a meglévő mediált séma definícióját
- Nehézkés lehet veszteségmentes mediátort készíteni.
- Lekérdezés átalakítás egyszerű
 - *Nézetek kibontását jelenti (polinomiális)*
 - Hierarchikus mediátor sémák létrehozása lehetséges
- Hatékony, ha
 - Kis számú, ritkán változó adatforrás van
 - Feladat teljesen ismert a mediátor tervezésekor (pl. vállalati adatintegráció)
 - Garlic, TSIMMIS, HERMES
- Moduláris—új forrás hozzáadása egyszerű
- Igen rugalmas – a lekérdező nyelv közvetlenül alkalmazható a források leírására
- Lekérdezés átalakítás bonyolult
 - Válaszokat a nézeteken keresztül kell előállítani (nem mindig megoldható)
- Hatékony, ha
 - Sok, kevésbé korrelált forrás
 - Források dinamikus hozzáadása és törlése
 - Information Manifold, InfoMaster, Emerac, Havasu

32